

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljek in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrto leto 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrto leto 3 gold. 30 kr. za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrto leto. — Za tuge dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah lu za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrto leto 2 gold. 50 kr. po pošti prejemati za četrto leto 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrtih stopnje petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvačrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravnštvo, na katero uaj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Národní tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Iz državnega zbornika.

Omenjali smo uže prej v tem listu, da bodo sigurno prineslo posvetovanje o državnem proračunu ali budžetu za leto 1875 važnejše politične izjave. Res se nijsmo mogoči. V sredo se je budgetna debata začela in uže so trije opozicionalni govorunci vladino in sedanji sistem v ostro kritiko vzeli. Prvi ki je besedo poprijel je bil poslanec slovenskih kmetskih okrajev Ptuj-Ljutomer, g. Herman, in izvrstno govoril, kar se tiče politične kritike, le to obžalujemo, da je pretiraval in tako sam svoj govor oškodoval s tem, da je svoj klerikalizem vmes vlekel in „cerkev“ naprej porival kjer treba nij bilo. Rekel je mej drugim:

„V Avstriji, pravijo, se drže politike, ki je z vso naravo Avstrije v protivji, politike brez tal, brez moči, brez cilja, brez bodočnosti. Avstrija, pravijo, je širno podlogo pravice povsod zapustila, kajti to nij avstrijska politika, katera.... kmetski stan politično prikrajšuje in razgrajajočemu omahljivemu kapitalu izročuje, katera kraljestva in dežele, te prve uvete in prave podpore državine, prezira, katera večino ljudstva v umetljivo manjšino spreminja, ter večini prisili voljo manjšine, katera sme delati kar hoče. To nij več staroavstrijska država, ki se je vulgarnemu liberalizmu zapisala, o katerem pravijo: kralje le tako dolgo trpi, dokler njegovo voljo storé, kateri se bolj na judovstvo opira in se več nanj ozira, nego na mrklo mimranje svojih ljudstev, kateri se je uvel po onem pripotuem državniku, ki je s tem hotel politične namene proti oni zemlji dožleti, ki

nam je udarila teške rane. Politika vladina je politika tacega človeka, ki sam prav ne ve, kaj hoče, in ki se da gnati ne misleč kam.

„Vojska vseh proti vsem, splošno nezadovoljstvo, kaj pomenjata družega, negomanjkanje nepristranosti v postavodajanih in upravi, zraven tega splošna podrtost na vsem materialnem polju, gospodarstveni razcvet s svojim naglim razsipom in uničenjem tisočerih ljudij. Te prikazni so tukaj, so plodovi nenaturalnega večletnega vladnega sistema, ki na teh one ustave rasto, katera na Dunaji tako dopada, da jo vsacemu silijo, katerega na ulicah srečajo. Ali kaj je vlasta storila, da bi se Čehom približala? Ali bi ne bilo enkrat draženja dovolj? Za narode je pač majhena tolažba na ustavnem potu poginiti. Več je bilo v politiki fundamentalnih člankov smisla in hravnosti, nego v tej politiki Štefanovega turna, ki dalje ne vidi.“

Govornik govoriti potem za prednosti deželne avtonomije in za cerkev, katera misli, da je preganjavana in pravi: da stvari niso uže hujše postale, nij zasluga državne uprave, nego je le pripisati taktu prebivalstva. Ali nij tajiti, da zlo vedno večje postaje in demoralizacija blazno okolo sebe sega“.

Plener pravi, da zdanji vladni sistem nij zakrivil gospodarstvene bede, kateri je uzroka iskati v slabem stanju trgovine in industrije. Nobenega znamenja nij, da bi se kapital oživiljal. Deficit se bo teško plačal ker prihodnje leto ne bodo vsi davki vplačani mogli biti. Govornik graje strogost davkarskih

uradov. Akcijska postava, ki jo je zbornica sklenila, nema v denašnjih razmerah nobene veljave, nobenega učinka.

Vodja moravskih Čehov dr. Pražak poprime besedo in šiba ustavoverce, da „ustavi“ pripisujejo poboljšek finanč, da si so oni podvojili davke. Zdanji neveselih razmer je kriva vladna sistema.

Grof Spiegel meni, da v tej reči bi morala vsa narodnost nehati, ker vsi imamo le eno prizadevanje, državi koristiti in pomagati. Pred nami ležeči budžet se končuje z deficitom. To nam nalaga štedljivost. Nobenega zdravila nij, ki bi krzo naenkrat iz sveta spravilo.

Greuter: „Leta 1869. smo imeli budžet od 280 milijonov, danes pa, ko je največja zapreka gospodarstvenega razvoja, konkordat odpravljen, imamo 380 milijonov. Kar so dežele v stoletjih pridobile, izginja in se pokaže kot dohodek države. Kaj bi se reklo o gospodarji ki les iz strehe prodaja? — Tisti, ki največ davka v državi plačujejo, danes nemajo besede v tej zbornici. — V volilni reformi so na dvoje ločeni stanovi in ločene narodnosti. To se ne da tajiti, da imajo mesta več poslancev, nego kmetje. Meščan velja za deset kmetov, en goldinar davka v mestu velja za pet goldinarjev na deželi. A poleg tega, da se je mej mestom in deželo ločilo, tudi narodnost je od narodnosti ločena. Ali mar nij resnica, da je na Moravskem 930.000 Nemcov in 1.600.000 Slovanov, a imajo Slovani 11, Nemci pak 13 poslancev? Torej se ne more reči: „vsi narodi in vse dežele so tu zastopane, če le vstopiti hočejo.“ Z volilno reformo se je za to skrbelo, da se to ne godi.“

Listek.

Zivljenja osode.

(Poslovenila Antonija S.)

II.

(Dalje.)

Ker je Robert pogosto v mesto hodil, bil je kmalu poznan in gospice so rade o njem govorile; bil je na mnogokateri veselici, na katero je bila povabljena in je prišla tudi Marija s starši. Tako se torej mladi d' Armanville seznanili z najlepšo dekllico in njenimi starši.

Ako je resnično, da se ljubezen pri prvem pogledu užge v srcih, potem je tukaj popolnem istinito. Sreča Robertovo se je navelo za krasotico in zaprileged si je, da mora ona biti plen njegove ljubezni. Tudi Marija je precej neko nagnenje čutila do njega, in je rada poslušala njegove sladke besede.

Pri pogostenem shajanji, za katero je

baron vedno skrbel in je tudi našel gostoljubnost očetove hiše, prisezal je stoterno svojo ljubezen Mariji, ona tudi nij mogla prikrivati več, obstala je svojo, da ga ljubi. Tako se torej užge plamen goreče ljubezni in kmalu zgine resni in otožni izraz na lici Marije, ker baron je vedno prisega in prisia, da jo ljubi, da ona je prva, ki jo ljubi in da bode tudi zadnja, ker hoče rajščumreti, nego zapustiti jo, ali jo izgubiti; ona je tudi obetala zvestobo, kajti ona ga je ljubila iz vse moči svoje duše. Tako sta mlada človeka srečo prve ljubezni uživala in uboga Marija si je zidala gradove v oblaki.

Dobrim staršem je zginila skrb za otožno hčerko, ter jih je jako veselilo, da se je ozdravila od neveselega tempa, da je nasprosti postala vesela in živa. Zato si nijšo upali njene sreče kaliti, akoravno jela je ta zvezza skrbeti za prihodnost Marijino, ker mislili so si: ako baron tudi v resnicu v zakon vzame Marijo, kaj je

druzega njegovo, nego ime? Popolnem srečno storiti jo ne more, ker je ne more obvarovati morilnih, materialnih skrb. Marijini starši tudi ne bi mogli rešiti ga niti glavnih dolgov ne, ker ako bi mogli celo svoje premoženje dati Mariji, ne bilo bi za njegove velike dolgove dovolj; in ako bi tudi grad in vse posestvo prodal in plačal dolžnike, ne ostalo bi ničesa. Tako bi moral od premoženja Marijinega živeti, kar bi pa za njegove razvajene običaje le pičlo hodilo. Pa pri najboljši volji tega storiti ne morejo, ker je še zadaj sin, deček in ta mora tudi kaj imeti, da je preskrbien. Kar so torej Mariji namenili za „doto“ bilo je za barona malo, kaker kapljica voda na razbeljeno žezezo; akoravno se je obče trdilo, da bode le-ta Mari „bogata“.

Te skrbi in nejevolje nijsta mogla roditelja prikrivati, nego sta jo obema ljubljencema razodela. Ker pa je Marija postajala takoj še otožnejša, nego prej, nijsta se upala več ljubljencema veselja prve lju-

Govornik govoril proti novi svobodi in biča tudi, da v Avstriji mora dete „postati nemšk učenec, da si nobene nemške besede ne umeje“. Prehajajo na gospodarsko krizo pa meni, da jo „vera“ bode premagala, ako se zopet oživi, citira Goetheja in sv. Avguština, ter sudi, da materializem je kriv vseh zdanjih nezgod, isto tako kričnost.

Fux skuša podjeti, kar so govorniki na desni resničnega rekli. Stvarnega mož nij nič povedati znal.

O nadaljevanji debate, ki je bila v četrtek, poročamo prihodnjič. Ta prvi dan, vlada ne šteje mej svoje lepe dneve, ker moralno je dobila velike udarce, ki se utegnejo poznati. Obžalovati je, da — Čehov nij pri tacih prilikah v zbornici.

Kot prvega govornika proti budgetu nahajamo za četrtek vpisanega slovenskega poslanca dr. Vošnjaka.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 4. decembra.

Glede ustavoverskega zborovanja v nedeljo o **gospodarstvenej** krizi, pri katerem je, kakor znano govorilo 19 govornikov, rekel je grof Spiegel: „ako se neposreči ustavovernej stranki splošnej mizeriji konec narediti, brzo si ona nadgrobni kamen postavi z napisom na enej strani: ministerstvo Auerspergovovo in na drugej: rajhsrat. Ljudje se uže dobrodo, ki cesarstvo preustrojijo“. Ustavoverci teh besedij niso bili veseli.

Iz Pešte se javlja, da je tam na pošti nekdo ukral vsa denarna pisma; to je lep izgled, kako izvrstne so magjarske razmere.

Vrhovec države.

V Belgradu je 24. nov. prvikrat izšel nov časopis „Vreme“, kateremu je urednik Muša Rakić, tajnik ministerstva notranjih zadev, tedaj organ srbske vlade. Program se glasi: svoboda govora; svoboda društvena; svoboda tiska; osobna varnost; enakopravnost pred postavo; večji ustavnost; večja odgovornost ministrska, uprave v notranjih zadevah gospodarskih; vzajemnost z sorodnimi narodi in gojenje srbskega poteka na vzhodu pod vladom Obrenovićev.

V francoski skupščini se je Buffet zahvalil za volitev predsedniško in apeliral na spravoljubnost strank. — Potem se je pridevok k vojnem postavi v posvetovanju vzel.

V Arnimovi pravdi je obrok prelo-

žen na nedoločen čas, ker obdolženi Arnim ne more več dni skup pred sodnijo biti zarad bolehnosti.

Amerikanski državni dolg se je meseca novembra za 123 000 dolarjev pomajšal, v državni zakladnici pak je bilo 30. nov. 83.043.000 dol. v zlatu in 16.699.000 dolarjev v papirji.

Dopisi.

Iz Ljubljane 3. dec. [Izv. dop.]

(§. 19 državnih osnovnih postav v ljubljanskih uradnjah) Pred nekaj časom je prišel po opravku nekov gospod k tukajšnji c. k. mestni okrajni sodniji, ter je, opirajoč se na §. 19 državnih postav, vprašal tamošnjega g. P. v zadevah nekovih aktov v slovenskem jeziku. Gospod birokrat je na pohlevno vprašanje dotičnega gospoda sicer odgovoril v nemškem jeziku, potem pak se obrnil proti drugim uradnikom, rekši: „Lieber möchte ich sehen, dass er mir eine Ohrfeige versetzen würde, als dass er mich slovenisch anspricht.“

Baš tist gospod je prišel po drugem opravku, drugikrat zopet tješčaj, ter ga je nagovoril s prostim starodavnim slovenskim naslovom „Vi“, ali eden gospodov v svoji sveti jezi zarohni nad njim: „Ich bin nicht „Vi“ sondern „Oni““. Ali nijso celo humoristični v svoji strasti proti slovenskemu jeziku? Če hoče kdo tega uradnika prav počestiti, mu povemo, komu bi bilo dobro reči: „Herr „Oni“ ich bitte“ itd.

Iz Kamnika 2. dec. [Izv. dopis.]

Kakor vsako leto tudi letos je okrajni šolski nadzornik g. „Sima“ 26., 27. in 28. nov. naše šole pregledoval, pa videvši ga uže smo ugibali, da nij prišel samo zaradi šole, ampak še po kaj družega in nismo se motili. Tako obnašati kakor se je on obnašal v šoli, smel bi le v nemškem rajhu, ne v kamniški šoli, kjer so učenke samo rojene Slovenke. Obiskajoč dekliško šolo, pokazal je hitro svoj „nemški“ obraz s tem, ko je jel vpraševati le po nemško, ter le germaniziral, kar pa učenke so le malo razumele, k večjemu, da se pravi osel, Esel, „zima“ pa Winter, ali mraz, ki je lastnost smrti in ne življenja in zdravosti.

Tudi še celo nemški govor jim je govoril, kar se ve da učenke niso prav nič razumele, kar svedoči to, da domov gredoče so ena druge povpraševale, kaj je ta gospodè

bezni kaliti, saj sta vesela, da je hčerka zdaj srečna, drugo bode uže „bog dal“.

Dalje nij bilo nobenega zadržka več v juniju ljubezni, dasi tudi se oba prihodnosti nista bala, saj človeške strasti so nestrpljive in nepremisljene, saj v ljubezni nij nobenih skrbi in nobenega vprašanja. Marija je ljubila barona s plamenom prve ljubezni, in s tisočerimi vezmi je bila na njega navezana, storila mu vse kar je zahteval, iz ljubezni mu nij mogla ničesa odreči. On je sicer ljubil to angeljsko podobo, pa mislil si je: kaj mi pomaga samo ta sladki čut? Njegovi domišljavosti nij nič svetega, nič prenedolžnega, da bi svojemu poželenju ne zadostoval, nič cesar bi uživati še ne smel; vse kar je na svetu, je le za uživanje in za kratek čas, vse.

Tako je njegova neusmiljena roka utrgala najlepšo cvetico celega mesta.

Ne dolgo potem ga nakloni njegova

z visocim klobukom sam sebi pravil, kar pa nij vedela niti ena ko druga ne. Tudi je agitiral ta veliki Nemec, da bi se tu ustavila filiala „Lehrervereina“, ter obljuboval kaj bo dobil tist, kateri se vpiše. Mamelukov učiteljskih za to društvo v Kamniku nij, a v okraji je več takih značajnežev, kateri bodo pa še le zdaj pravo barvo kruhoborstva pokazali.

Pa ako bi povsod z učitelji krajni šolski svet tako ravnal, kakor je naš pošteni kamniški krajni šolski svet, ki je Adleschitz odposlal, ter se ga otresel, raje kakor da bi ga bili imeli za nemškutarsko breme tukaj, kajti on je bil ponižen llapec gosp. Sime, Pirkerja et Comp.

Iz Gomiliske pri Vranskem 1. dec. [Izv. dopis.] Letni časi, vreme in ljudje se vedno spreminja. — Imeli smo pri nas pretecene tedne blizu 8 palcev na debelo snega in ob enem tako hudo stiskajoči mraz, da celo mlinarji niso mleti mogli, cesar starši ljudje v takem času ne vedo se spominjati. A nastopilo je toplo južno vreme in uže zdaj, ko te vrste pišem nij duha ni sluha prejšnje hude zime in imamo zopet kopno zemljo.

Še huje pa, ko bivši mraz, nas stiska pomanjkanje tako potrebnega denarja. Od kod ga dobiti? Zaslужka nij, in cena kmetskih pridelkov čem dalje, tem nižje pada. Potrebne reči morajo biti, in davek se mora, če ravno teško, vendar le na tanko plačati.

— Če pa davek plačujemo, hočemo pa tudi nam odmerjene pravice in spolnjenje naših želj terjati. Kmet rad plačuje davek, ker ve, da brez njega človeško društvo in državne naprave obstati ne morejo in ker brez davkov nikakor biti ne moremo.

A to nas žali in še zelo žali, ker vemo, da precej mnogo svote v šolski zaklad plačujemo, a od višjih šolskih oblastnij pa se nam vedno le nasproti našim željam ravna.

Okrajni šolski svet na Vranskem z nami v resnici tako ravna, kakor huda mačeha s svojim pasterkom. Vrival nam je pred dvema leti gospoda Stvarnika za začasnega učitelja, kojega je gospod šolski nadzornik Kapun poprej tudi silno grajal in ga nam kot nesposobnega starokopitneža naslikal in ga nam je v resnici tudi tako po zasluženju grajal. Pa sedaj ravno tako za njega maramo, kot za lanski minoli sneg. — Služba učiteljska je bila zopet razpisana in kljubu

mati stopiti v zvezo z grofico Sevres, in ga pregovori naj za njeno roko prosi. Baron dobro ve, da po združenji s to damo postane zopet imeniten in bogat aristokrat, zato je bilo njegovo premišljevanje kratko, in se mu je bilo lehklo odločiti.

Marija zve to novico, dasi jej Robert o tem ničesa nij omenil. Starši njeni so ga večkrat opominjevali in celo prosili, naj nikan vsaj hčerke dalje ne moti, ako neče svoje dolžnosti storiti, toda on vedno trdi, da jo bo vzel, da je vse drugo izmišljeno. Sam pak si misli, da ker enkrat bode le tudi ona zvedeti morala, ker je uže blizu dan njegovega poročenja, nameni si, da jej hoče pri prvi priliki vse povedati. Kako se je to zgodilo smo uže v začetku te svoje pripovesti povedali. Sicer so bili starši to žalostno povest baš prej za gotovo zvedeli, a si nijso upali še na ravnost povedati cele

vedeli, kako hud in strašen udarec je to za njo in za njih. Čakali so, da bi sama vse iz njegovih ust čula.

Pa kaj je lehkomišljenemu brez značajnemu človeku zaveza svetega zakona? Nič; da le njegov čolniček zopet mirno brez skrbno plava, da more dalje „sladkosti“ življenja uživati, zato potrebuje denarja, saj brez denarja ali z malim je največje gorje. Kaj je mar tacemu možu, ene dekllice sreča, kaj mu mar če je nesrečna. Zakaj se mu je pa udala? Nič. Da jo po svojem „prepričanju“ resnično ljubi in jej daljšo ljubezen prisega, ter zato pest zlata ponudi, zdi se mu popolnem zadosteno.

Robert je imel take misli, in v kratkem po onem prizoru na vrtu je bilo njegovo ženitovanje. Marija omedli, ko čuje to vest, zdrami se iz omedlevice v teški bolezni; vidi življenje polno grenkobe in stiske pred soboj.

(Konec prihodnjic.)

Še treh drugih bolj sposobnih učitev je okrajni šolski svet na Vranskem v svoji seji dne 19. novembra nam v naše malo veselje zopet omenjenega učitelja imenoval in umestil. Kako da se je to zgodilo, se nam zdi nekako čudno. — Da pa resnično biti more, je verjetno, ker se gospod Stvarnik sam okolo hvali, da je uže definitivno postavljen. — Žali nas, da nam okrajno šolsko svetovalstvo tako zelo nasprotuje, ker dobre tri četrtine Gomilčanov za g. St. ne mara, akoravno je nekaj nalašč naprošenih tisti dan pri okrajnih šolskih svetovalcih moledovalo, da je cela šolska občina in krajni šolski svet na njihovi strani kar pa gotovo — nij! Če je tedaj res, da okrajni šolski svet more željam krajnih šolskih svetov in šolskih občin ustrezati, tako hoče prihodnjič ogromna večina tukajšnje občine na dotičnem mestu za tukajšno odpravo onega g. učitelja St. se potruditi, gospoda šolskega nadzornika Kapuna pa prav lepo prositi, se bolj značajno obnašati in ne poprej grajane osobe sam zopet priporočevati in usiljevati nam v nezadovoljnost, sam sebi pa v sramoto, — čeravno je poprej rekel: tistega vam hočemo dati, kojega si boste sami izvolili. A zdaj — zdaj pa je ravno vse nasproti. Faktum je — ter vsi ljudje se čudno spreminja.

G. Š.

Domače stvari.

— (Prihodnjo nedeljo) 6. t. m. se bode v ljubljanski čitalnici ob 11. uri dopoldne obleka delila 25 učencem 1. in 2. mestne šole in 25 učenkam dekliske nunske šole. Prijatelji mladine in sploh rodoljubje se radi udeleže tega dobrodelnega dejanja.

— (V spomin starega patrijota.) Včeraj popoldne ob 3. smo pokopali stare slovenske korenine moža, g. Žigo Balsa, ki nij bil samo izvrsten patrijot, ampak tudi prava živa kronika ljubljanskega mesta. Posebno iz mladih let, ko je občeval s Prešernom, Čopom, Koritkom, Smolatom in drugimi korifejami slovenskega slovstva, je mož vedel mnogo zanimivega povedovati. Karakteristično je zanj, kar nam eden njegovih prijateljev poroča: „Pred 5 leti, pravi, najdem enkrat starega Žigo v kavarni; kakor grah debele solze so mu tekle po njegovem starem, originalno razoranem licu. Kaj Vam je? ga vprašam“. — „Berite!“ mi odgovori ter mi pomoli „Slov. Narod“ in pokaže v njem natisnjeni uvodni članek: „Slovenci — galgenvögel“, z besedami: „Ko bi imel cesarsk cekin, bi ga naravnost v Maribor Tomšiču poslal, da je ta članek natisnil, a žalibog, da ga nemam!“ Umrl je 62 let star. Znan je bil zavoljo svojega dobrega srca.

—o—

— (Osnovni odbor) „pravega Slovence“ društva nekoliko mladih mož, ki hočajo na to gledati, da s Slovenci samo slovensko govoré, je predvčeranjem svoja pravila c. kr. vladu v potrjenje predložil. Pravila so tudi nam poslana. Več o tem, kadar pridejo od vlade potrjena nazaj, kajti da bi našim ljudem naša vlast morda prepovedala draštvo za gojenje svojega slovenskega jezika po svoje delati, to v liberalni Avstriji sigurno nij mogoče...

— (Volkovi) so se pokazali blizu št. Vida pri Zatičini na Dolenjskem. Lovci so enega ustrelili, a klati se jih še pet okolo.

— (Vreme) se nam je črez noč izpremenilo, zapadel je sneg.

— (Poboj.) V noči mej 22. in 23. nov. je napadel J. Koprivec, sin hišnega posestnika v Pijavi gorici pod Ljubljano 52letnega gostača J. Viranta pred hišnimi durmi z polenom, ter ga teško rani, da se je takoj zgrudil na tla. Uzrok tega napada nij še znan. Zločinca so izročili sodniji. O ozdravljenji Virantovem se dvomi.

— (Iz Slovenjgrádca) se „Gosp.“ poroča: V četrtek 26. nov. gre 18 letni sin nekega kočarja iz Šentpeterske fare v Dravbergu po soli. Ves dan ga je neka posebna srditost grabila, pa nihče nij vedel, zakaj. Srdit gre od hiše in spotoma nikoga ne pogleda in ne ogovori. Na potu proti Mispeku ga sreča 9leten fant, ki je v težkih cokljah cepotal za drugim v škornjih hitrej tekočim fantom. Bila sta Mispekova pastirja. Ravno ko cokljarček žolčnatega potnika sreča, zavpije na tovariša v škornjicah: „Ti tere, ti lahko tako naglo hodiš, ko imaš škornje!“ Čmerni, 18letni teleban misle, da dečko njega za terca ima (terc je tukaj kakor butec), mahne fantiča s svojo teško palico po glavi, da se ta kar na tla zavali, potem ga še dvakrat udari in z nogama peha. — V tem pribiti nekoliko ljudij, ki divjaka pretepati začno, ta se jim pa zmuzne. Fantek je v nekoliko urah umrl, morilca so pa žandarji na potu z Dravberga prijeli in v Slovenjgrádec prinali.

— (Na smrt obsojen.) Pred celjskimi porotniki se je 29. nov. obravnaval slediči slučaj. Valentin Goleš, 28 letni krojaški pomagač, iz Zaloge, dozvedevši, kaj njegova ljubica, krasna rumenolasa Marjeta Voduškova iz Vrhovlj zanj ne mara več, ker je očetova volja, da poda roko premožnemu posestniku Guzaju, reče: ali moja, ali nobenega. Krasna Marjetica včasi sama nij vedela, kdo je pravi njen, Goleš ali premožni Guzaj. Ljubil je krojač lepo Marjetico cela 4. leta, toda trpeti nij mogel, da jo hoče imeti tudi Guzaj, ki je sè evenkem oglušil srce Marjetice in njenega očeta. Zatorej je Goleš mislil vedno na maščevanje. Na večer 6. sept. t. l. pili so v gostilnici K. Romiča pri sv. Ilnu, Marjetica Voduškova, brat njen, Miha in bodoči ženin — Guzaj. Ko Goleš to izve, hotel je za njimi toda gre raje vzemši soboj britvo v neko drugo krčmo, ka bi videl bolje kdaj se vrne Marjetica domov. Slednja res pride pozneje sama s svojo priateljico Ano Gorjančevou po stezi. Goleš jej zaskoči pot, spodi priateljico njen stran, zgrabi Marjetico Voduškovo, ter jo podere na tla. Naglo izvleče britvo iz žepa ter jej prereže vse žile na vratu, da je v malo minutah na to umrla na izgubi krv. — Zaradi tega zločina stal je torej 28. m. n. Goleš v Celji pred porotuo sodnijo, katerej je predsedal c. kr. vrhni svetnik deželne sodnije dr. Martinak, tožbo je zastopal državni pravnik Duller, zagovornik ex offo dr. Prus iz Konjic. Zatoženec je tajil premišljeni umor nego jej je hotel zaradi njene nezvestobe le nos odrezati, da bi potem za njo nikdo nemoral. Ali priče so potrdile, da je Goleš čestokrat se izrazil, da svojo ljubico spravi iz tega sveta. Še ko je ona na „parah“ ležala kričal je skozi okno v sobo: „Ta baba me zdaj več ne bode imela za norca“. Porotniki so po svojem predsedniku dr. Gregoriču iz Ptuja izrekli, da je Goleš kriv

umora. Sodnija ga je tedaj obsodila k smrti na vešala. V enem tednu je to tretja obsodba k smrti pred celjsko poroto!

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni Revalescière du Barry v Londonu.

28 let uže je nij bolezni, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraščenih i otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živeh, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprejavljenje, zaprtje, prehljenje, nespanje, slabosti, zlatožilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, siljenje krv v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otočnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičeo in prehljenje; posebno se priporoča za dojence in je bolje, nego dojčino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval v zdravilih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, pravega profesorja medicine na vsečilišči v Maribor, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofjine Castle-stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastonj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagnadi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženji v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenji v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnicu in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogih učenih družev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkšušna tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljajo izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry po polnama zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

St. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vsečilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arábica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno blijuvalo, kar vsa zdravila niso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanje in hipohondriji.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

St. 75.877. Flor. Kölberja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašiji in bolehanji dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

St. 65.715. Gospodčini de Monthouis na neprejavljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznačajni prsnih bolečini in pretresu čutnic.

Revalescière je 4krat tečneja, nego meso, ter se pri odraslenih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehnistih puščeh po pol funta 1 gold. 50 kr., 100 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtv 10 gold., 12 funtv 20 gold., 24 funtv 36 gold. — Revalescière-Biscuiten v puščah á 2 gold. 50 kr. 1 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v plehnistih na 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje Barry du Barry & Comp. na Dunajski, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Müller, v Gradcu bratje Oberanzmeyr, v Insbrucku Diechtl & Frank, v Celoveci P. Birnbaumer, v Lendti Ludvig Müller, v Maribor M. Moriš, v Šterazu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarici usmiljenih sester, v Černovici pri N. Snirhu, v Osiku pri Jul. Davidu, lekarju, v Graden pri bratih Oberanzmeyr, v Temesvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, lekarju v vseh mestih pri dobrih lekarjih in spozorniskih trgovcih; tudi razpušljiva dunajska hlačna na vse kraje po poštnih kauznicah ali povzetjih.

Koncipijenta,

ki ima uže enoletno vajo in zmožnost: advokata pri sodnji namestovati, išče

Dr. Sernec,
(341—2) v Mariboru.

Zamašiti votle zobé

nij nobenega boljšega sredstva, nego zobni plomb od c. k. dvornega zobozdravnika dr. J. G. Poppa na Dunaji, mesto, Bognergasse štev. 2, katero si vsakdo sam lehko in brez bolečin v oti zob dene, ki se potem trdno z zobnimi ostanki in zobnim mesom zveže, zob daljnega uničevanja varuje in bolečino utiši.

Anatherinova zobna pasta

od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobozdravnika na Dunaji,

Ta preparat vzdržuje živost in čistost sape, služi mimo tega še v to, da daje zobám bliščec izgled, varovaje je uničenja in krepaže zobno meso.

Anatherinova ustna voda

od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobozdravnika na Dunaji,

varuje zastajanje zobov, odstrani zobne bolečine, brani pred narejanjem vinskega kamena, in odstrani takoj vsak hudi duh iz ust. Kot najbolje ustno in zobno čistilo je torej posebno tudi vsem priporočati, ki nosijo umetno zobé ali trpē na boleznih ustnega mesa. Rahli zobje se po tem zopet utrdi.

Zaloge: (44—4)

v Ljubljani pri Petričič in Pirker-ji — Jos. Karinger-ji — A. Krisper-ji — Eduard Mahr-u — Fer. Melh. Schmitt-u — E. Birschitz-u, lekarji; — v Kranji pri L. Krisper-ji — Seb. Schaunig-u, lekarji; — v Pliberg-u pri Herbst-u, lekarji; — v Varaždinu pri Halter-ji, lekarji; — v Rudolfovem pri Dr. Rizzoli-ji, lekarji — Josef Bergman-u; — v Krškem pri Fed. Böhmehes-n, lek.; — v Kamniku pri Jahn-u, lekarji; — v Gorici pri Pontoni-ji, lekarji — J. Keller-ji; — v Wartenberg-u pri F. Gadler-ji; — v Vipav pri Anton. Deperis-u, lek.; — Postojni pri Kupferschmidt-u lekarji; — v Škofjeliski pri C. Fabiani-ji, lekarji; — v Kočevji pri J. Braune-n, lekarji; — v Idriji, c. k. rudarska lekarica; — v Litiji pri K. Mühlwenzel-ji, lekarji; — v Radljici pri Zalokar-jevi vdovi.

Ustanovili v Ljubljani:

od 1. do 3. dec.:

Fr. Krauter, krojat, star 19 l., v vivalni bolnični, na jetiki. Ant. Aubel, dete pekovskega mojstra, 1 l., na št. Peterskega prenovejši št. 141, na ospnici. Maks Bürger, sin hisnega posensnika, četrtošolec, 13 l., na Kapucinskem predmetstvu št. 6, na vrčenici. Ziga Bal, zasebnik, 62 l., na Kapucinskem

predmetstju št. 18, in Joy, Majlje, tesar, 16 l., oba na pijučni vadnici. Josip Frankar, dete delavec, 9 mes., v mestu št. 44, na ospnici. Anton Jeglič, vvar, 70 l., v mostu št. 142, na oslabljenu. Marija Steškarjeva, soprga želenjskega delavca, 48 l., na Polanah št. 90, na jenki. U. Klemencič 88 l.,

(izvirno telegrafno poročilo.) Enotni drž. dobg v bankovcih . . . . . 69 gld. 55 Enotni drž. dobg v srobi . . . . . 74 60 1860 drž. posojilo . . . . . 108 80 Akcije narodne banke . . . . . 995 233 Kreditne akcije . . . . . 25 110 Napol. . . . . 8 35 C. k. cekini . . . . . 5 91 Srebro 105 75 24 1/2

V c. kr. avstrijskih državah od visocega ministerstva notranjega koncesijonirana orlova linija.

Nemško transatlantično parobrodno društvo v Hamburgu.

Direktno poštno parobrodstvo od Hamburga do Newjorka

brez da bi se mej potom v lukah mudili, z nemškimi poštnimi parobrodi I. razreda, vsak po 3600 ton in 3000 efektivne konjske moči.

Lessing 10. decembra. Klopstock 7. januarja. Lessing 4. februarja. Goethe 24. decembra. Schiller 21. januarja. Goethe 18. februarja. in dalje vsaki drugi četrtek.

Pasažne cene: I. kajita pr. r. t. **165**, II. kajita pr. r. t. **100**, zwischendek pr. r. t. **30**.

Natančneje povedo agenti društva kakor tudi

Direkcija v Hamburgu, St. Annen-Platz 1, v Ljubljani: **Harel Achtschin**. (172—11)

Pisma in telegrami naj se adresirajo: „Adler-Linie — Hamburg.“

Pravila:
3. decembra:

3. decembra:

Slovena: Fonda iz Senočeč. — Laken iz Dunaja.

Pri Slovni: Mol iz Trsta. — Aischberg iz Dunaja. — Novak iz Sistka. — Cohn iz Vorit. — Hirschler iz Dunaja. — Deisinger iz Gračca. — Leo iz Dunaja. — Lory iz Trsta. — Gros iz Berlina. — Pilzner iz Dražlan. — Graf Pača iz Ponovje. — Hilman iz Lipskega.

Pri Małori: dr. Malý iz Kranja. — Kojar iz Dunaja. — Steinmetz iz Kranja. — Treifel iz Dunaja. — Globocnik iz Železnikov. — Betenž iz Dunaja. — Herman iz Celja. — Griceštahl iz Dunaja. — Morn iz Trsta. — Fischer iz Dunaja.

— Fajdiga iz Grada. — Meret iz Pulja.

Škrožnica.

Dovoljujemo si naslednje opozornjevati na naš prav po ceni jesenski cenik, ter se bodemo vedno, kot dosedaj trudili v vsacem ogledu s solidnim in potštenim blagom našim odjemnikom ustrežati.

Ker smo v zvezi z največjimi tovarnami na kontinentu, se Vašemu Blagododji ponuja ugodna prilika, s potrebnim blagom se preskrbeti po tovarniških cenah. —

Izdelki in blago naše je najbolje, ki ga razdeljujemo v tri različne vrste cen: prva vrsta obsega 2 sorte, druga vrsta 1 sorto in tretja vrsta cene, je najfinjeva vrsta robe.

Na posebno zahtevanje Vam pošiljam kompletne cenike in vzorce francosko in brezplačno. Razpošilja se s poštnim povzetjem.

S posebnim spoštovanjem

**Dunajska tisko-tovarniška zaloga katuna,
Stadt, Ruprechtsplatz Nr. 3.**

Cenik.

Tiskana roba.

Lastni izdelki, percalin roba za srajce, vatel po 20, 23 in 25 kr.

Kosmonoški izdelek, percalin roba, vatel po 25, 30 in 35 kr.

Mebelj-percal in mebelj-kreton, vatel po 30, 35 in 40 kr.

Kosmonoško usnje za damske, in otroško obleko, vatel po 40, 42 in 45 kr.

Svitli kosmonoški in francoski brillantin, vatel po 30, 35 in 40 kr.

Gladka bela pavolnata roba.

Šifon in širting za srajce, vatel po 20, 25 in 30 kr.

Beli brillantin in atlasgrad, vatel po 25, 30 in 35 kr.

1/8 franc. piketa vseh barv, vatel po 45, 50 in 60 kr.

4/4 rumenega nankinga, vatel po 20, 25 in 30 kr.

4/4 samoi in belega nankinga, vatel po 30, 35 in 40 kr.

Roba za rutice.

1 tucat otroških batist-robecv, z barvenim okrajem á 80, 90 kr., 1 gld.

1 tucat damskeh batist-robecv, obrobljeni z barvenimi okraji á 1 gld. 1.20, in 1.40 kr.

1 tucat damskeh žakonet-robecv á 1.60, 2.50 in 3 gld.

1 tucat robecv za gospode, obrobljeni z barvenimi okraji á 2.50, 3 in 350 kr.

1 tucat belih robecv rumburškega platna á 2, 3 in 4 gld.

1 tucat belih robecv batistnih ali belfaških á 8, 9 in 10 gld.

1 tucat belfaških platnenih robecv, z barvenimi okraji á 5, 6 in 7 gld.

1 tucat foulard-ali katun-robecv, za na glavo, lastni izdelek á 2, 2.50 in 3 gld.

1 tucat foulard-ali katun-robecv, za na glavo, kosmonoški izdelek á 3, 3.50 in 4 gld.

1 tucat barvanih žepnih robecv á 2, 2.50 in 3 gld.

1 svilnata - foulard - žepna - rutica za gospode z barvenimi okraji, najnovejše á 80 kr., 1.20 in 1.50 kr.

Angleška, gladka volnata roba.

Črni in gladko-barveni oran, vatel po 40, 50 in 60 kr.

Črni in gladko-barveni demi-lüster, vatel po 70, 80 in 90 kr.

Črni in gladko-barveni svilnati-lüster, vatel po 1, gld., 1.20 in 1.50 kr.

Črni aksamit, vatel po 80 kr., 1 gld. in 1.20 kr.

Črni aksamit za silk-obleke, vatel po 1.60, 1.80 kr. in 2 gld.

Barveni progasti aksamit za obleke, najnovejše, za damske in otroško obleko, vatel po 1.50 kr.

Barchant-roba.

1 kos 30 vatlov bel, moder, meliran ali barvan barchant 1/8 á 6, 7 in 8 gld.

2. Del barchant je v celotnem praviloma.

3. Del barchant je v celotnem praviloma.

4. Del barchant je v celotnem praviloma.

5. Del barchant je v celotnem praviloma.

6. Del barchant je v celotnem praviloma.

7. Del barchant je v celotnem praviloma.

8. Del barchant je v celotnem praviloma.

9. Del barchant je v celotnem praviloma.

10. Del barchant je v celotnem praviloma.

11. Del barchant je v celotnem praviloma.

12. Del barchant je v celotnem praviloma.

13. Del barchant je v celotnem praviloma.

14. Del barchant je v celotnem praviloma.

15. Del barchant je v celotnem praviloma.

16. Del barchant je v celotnem praviloma.

17. Del barchant je v celotnem praviloma.

18. Del barchant je v celotnem praviloma.

19. Del barchant je v celotnem praviloma.

20. Del barchant je v celotnem praviloma.

21. Del barchant je v celotnem praviloma.

22. Del barchant je v celotnem praviloma.

23. Del barchant je v celotnem praviloma.

24. Del barchant je v celotnem praviloma.

25. Del barchant je v celotnem praviloma.

26. Del barchant je v celotnem praviloma.

27. Del barchant je v celotnem praviloma.

28. Del barchant je v celotnem praviloma.

29. Del barchant je v celotnem praviloma.

30. Del barchant je v celotnem praviloma.

31. Del barchant je v celotnem praviloma.

32. Del barchant je v celotnem praviloma.

33. Del barchant je v celotnem praviloma.

34. Del barchant je v celotnem praviloma.

35. Del barchant je v celotnem praviloma.

36. Del barchant je v celotnem praviloma.

37. Del barchant je v celotnem praviloma.

38. Del barchant je v celotnem praviloma.

39. Del barchant je v celotnem praviloma.

40. Del barchant je v celotnem praviloma.

41. Del barchant je v celotnem praviloma.

42. Del barchant je v celotnem praviloma.

43. Del barchant je v celotnem praviloma.

44. Del barchant je v celotnem praviloma.

45. Del barchant je v celotnem praviloma.

46. Del barchant je v celotnem praviloma.

47. Del barchant je v celotnem praviloma.

48. Del barchant je v celotnem praviloma.

49. Del barchant je v celotnem praviloma.

50. Del barchant je v celotnem praviloma.

51. Del barchant je v celotnem praviloma.

52. Del barchant je v celotnem praviloma.

53. Del barchant je v celotnem praviloma.

54. Del barchant je v celotnem praviloma.

55. Del barchant je v celotnem praviloma.

56. Del barchant je v celotnem praviloma.

57. Del barchant je v celotnem praviloma.

58. Del barchant je v celotnem praviloma.

59. Del barchant je v celotnem praviloma.

60. Del barchant je v celotnem praviloma.

61. Del barchant je v celotnem praviloma.

62. Del barchant je v celotnem praviloma.

63. Del barchant je v celotnem praviloma.

64. Del barchant je v celotnem praviloma.

6